

7/3056

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 312

09 Şubat 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-3056)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 30.01.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-44941 sayılı yazısı.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik ÖZTRAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/3056 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TEİAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN FAİK ÖZTRAK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3056)**

Sorular 1-3:

Bilindiği üzere 14 Ocak 2012 Cumartesi günü "saat 13.⁴²'de" Bursa Ovaakça Doğalgaz Santralında Adapazarı Hattına ait gerilim trafosunda meydana gelen patlama neticesinde Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne başta olmak üzere tüm Trakya ve Marmara'da elektrik kesintileri meydana gelmiştir. 6 ilde 20 milyondan fazla yurttaşımız karda, kışta elektriksiz kalmış, mağdur olmuştur. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, sorunun "olumsuz hava koşullarından kaynaklandığını" açıklayarak, bir anlamda "bu tabiatın işi, bizimle ilgisi yok" demiştir. Yapılan bu açıklamalar tatmin edici değildir.

Bakanlığın ve Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'den yapılan açıklamalardaki gibi, trafodaki patlamanın nedeni "hava koşullarındaki olumsuzluk" ise, ortada işletme sistemine hâkim olamamak veya doğru planlama yapamamak gibi kusurların bulunması söz konusudur. Zira bir elektrik sistemini (üretimden iletme, dağıtımdan tüketime) planlamanın en basit ve temel adımlarından biri, makul oranda yedek kapasite bulundurmaktır. Eğer trafoda, hava koşullarından kaynaklanan bir patlama yaşandıysa, yapılması gereken, zaten hazır bulunması gereken yedek kapasiteyi en kısa sürede devreye sokmak ve bu denli tahribat yaratmadan, hasar gören birim ya da birimleri onarmaktır. Bu çerçevede:

-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye sanayinin en yoğun olduğu Marmara ve onun içinde Trakya bölgesi için yeterli yedek kapasiteye sahip midir?

-Bu kapasite mevcutsa, yedek kapasite neden zamanında devreye alınamamıştır ve Trakya bölgemiz karda kışta saatlerce elektriksiz kalmıştır?

-Yaşanan bu elektrik kesintisinde, 2006 yılı 30 Haziran'ın dan 1 Temmuz'a geçilen gece yarısında olduğu gibi otoprodüktörlerin üretmesi gereken elektriği üretmeyerek mevcut sistemden elektrik çekmesinin ve buna bağlı olarak mevcut kapasitenin yetersiz kalmasının rolü var mıdır?

Cevaplar 1-3:

Bakanlığımızca yapılan açıklamanın "bu tabiatın işi, bizimle ilgisi yok" şeklinde yorumlanması doğru bir yaklaşım değildir. Açıklama da "elektrik enterkonnekte sistemlerinde bu tür arızaların olmasının her zaman muhtemel olduğu" ifade edilmiştir. 14 Ocak 2012 tarihinde Marmara bölgesinde yaşanan elektrik arızası ile ilgili hususlar aşağıda verilmiştir.

Saat 13.⁴²'de 380 kV Adapazarı-Bursa Doğal Gaz Kombine Çevrim (DGKÇ)-Tepeören Enerji İletim Hattı, Bursa DGKÇ Santralında A faz parafudrun patlaması neticesinde gerilim trafosunun hasarlanması ile açmıştır. Adapazarı Trafo Merkezi (TM) nin Bursa DGKÇ kesicisinin açmaması nedeniyle Adapazarı TM'de 380 kV bara boşalmıştır. Aynı anda 380 kV Ada-1 DGKÇ-Paşaköy ve Ada-2 DGKÇ-Habipler Enerji İletim Hatları da arızadan dolayı açmıştır. Bunu takiben Avrupa Enterkonneksiyon Hatlarının da açması ile birlikte Sakarya ilinin bir bölümü, İzmit (Kocaeli), İstanbul Anadolu ve Avrupa yakası ve tüm Trakya bölgesini kapsayan kısmi sistem oturması gerçekleşmiştir. Bu süreç sonucunda;

-Toplam 8.116,5 MW inkita yaşanmış,

-Sistem kısa sürede toparlanarak saat 15.⁴³ itibariyle trafo merkezlerinin tamamına enerji verilmiş ve kesintiler kaldırılmış,

-Saat 19.⁵⁰ itibariyle Demirçelik Şirketlerine uygulanan tahditler kaldırılmış,

-Saat 20.¹⁴ itibariyle Bursa DGKÇ Santralında patlayan A faz parafudr ve gerilim trafosu değiştirilmiş ve sistem eski durumuna getirilmiştir.

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN FAİK ÖZTRAK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3056)**

TEİAŞ Genel Müdürlüğü Kanunla kendisine verilen görevlerini başarıyla yürütmek için yoğun çaba göstermektedir. Türkiye Enterkonnekte Elektrik Şebekesi n-1 kriterine göre planlanmakta ve işletilmekte olup TEİAŞ gerekli yatırımları planlamakta ve gerçekleştirmektedir. Sistem İşletmecisi olarak elektrik sistemine hâkim olmamak veya doğru planlama yapamamak gibi bir durum söz konusu olmayıp patlayan A faz parafudur ve gerilim trafosu yukarıda açıklandığı üzere mümkün olan en kısa sürede değiştirilmiştir. Yapılan çalışmalar ile sistem, mümkün olabilen en kısa sürede arızadan önceki durumuna getirilmiştir.

Elektrik iletim sistemlerinde tüm sistemin yedeği olması gibi bir durum söz konusu olmayıp, Dünya'nın hiçbir yerinde bu şekilde bir işletim bulunmamaktadır. Dolayısıyla, TEİAŞ elektrik iletim sistemini verimli bir şekilde işletmekte olup 14.01.2012 tarihinde yaşanan söz konusu arızanın 01.07.2006 tarihinde yaşanan arıza ile bir bağlantısı bulunmamaktadır.